

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an . . . . . 240 Lei Pe jumătate de an . . . . . 120 Lei Pe un pătrar de an . . . . . 60 Lei Un număr . . . . . 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p align="center">APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrației „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	--	--

Judecătorii comunale.

Cultură, cultură pentru țărâni: iată cuvântul magic care se repetă cu atâta insistență de câțva vreme înapoi.

Ca un corolar al acestei frământări, au apărut legi, cari organizează o profundă mișcare culturală la sate.

Din legislația mai recentă și ca urmare din faptele concrete, începute și altele în fașe de a se începe, au eșit organizațiunile: pregătire premilitară, Straja Țării, mai recent Serviciul Social, toate la un loc având ca bază cultivarea tineretului și în fine culturalizarea satelor.

Noi cei ce trăim la sate, în mijlocul mentalității sateanului, știm că o culturalizare a păturei țărănești a mai fost vânturată adeseori, tot cu legi și programe de mare răsunset.

Am avut ocaziunea să facem bilanțul unor astfel de începuturi.

De aceea acum trebuie să constatăm și să notăm: cultura rurală trebuie să fie în primul rând, mai mult decât diletantismul sentimental al festivalurilor rurale: ci deșteptarea puterii țărănilor de a judeca, de a-și subordona elementele înconștiente ale sufletului celor conștiente și de a-și lămurii poziția lui socială, privind cultura și Statul ca ceva pipăibil, concret și perfect util.

Deci nu o cultură romantică, ci una bazată pe deșteptarea spiritului critic, astfel încât antagonismul artificial și forțat de clasă, cultivat până acum cu atâta demagogie, să fie ridicat la nivelul unei concepțiuni superioare despre: *națiune și stat*.

Este justă afirmația unui scriitor și mare gânditor, că pornirile de culturalizare a păturei

țărănești, în trecut, au fost pur romantice, ca să nu se spună un cuvânt mai drastic.

Cu alte cuvinte, politicul având un rol preponderent în structura statului, a influențat satul până la anihilarea celui mai mare imperativ: ridicarea culturală.

Câte exemple s'ar putea da, de către preoți și învățători din vestigiile trecutului.

Acum, când se vorbește, se face și se frământă cu atâta ardoare asupra aceleiași probleme, bine ar fi să nu se mai facă iarăși un „romantism” cultural, ci să se țină seama de realități de netăgăduit, *cari există*, în lumea satelor.

Trebue să relevăm, că țărâniimea îmbătrânită în năravuri vechi, a fost lăsată la o parte. Toată legislația se ocupă îndeosebi de tineret.

Însă, elementelor fundamentale în opera de culturalizare a satelor: preotului și învățătorului, trebuie să i-se asigure libertatea încopciată cu acest mare deziderat.

Acești factori însă sunt angajați și în lucrări, cari par a nu duce la un rezultat așteptat.

Este vorba de componența judecătorilor comunale, în care în mod obligator fac parte preot și învățător, sub sancțiunea de 1000 lei amendă de absență.

Prin legea pentru organizarea judecătorească, recent promulgată, se înființează judecătorii comunale, cu drept de judecată, asupra tuturor transgresiunilor cari nu depășesc 500 lei.

În judecătoria comună sunt: Primarul comunei ca președinte, iar membrii: Preotul și Învățătorul.

Judecata este fără drept de apel, rezervându-se drept de recurs.

Unii, sunt de părere, că Judecătoriile comunale înalță prestigiul preotului și învățătorului, ținându-se seama de psihologia țaranului: „*cel mai tare este mai respectat*“. Deci preotul fiind membru al Judecătoriei, desigur va fi simțit mai puternic decât litiganții și deci ca „împărțitor de dreptate“ i-se va respecta situația.

Eu cred că-i o gravă eroare.

Trebue să se știe, că pricinele de judecată izbucnesc mult mai greu la sate, decât la orașe. Dar ele ne fiind de ordin etic, ci mai mult material, au mai multă consistență și deci șanse înfinit mai reduse de împăciuire. În aceste împrejurări, membrii judecătoriei comunale, sunt siliți a aduce *sentințe*. Or, între două părți litigante, între cari nu există cale de împăciuire, desigur, judecata ori cât de dreaptă ar fi o parte rămâne „*lezată*“.

Partea „lezată“ cu toată siguranța nu se va lăsa „compromisă“ în fața opiniei publice și se va folosi de toate mijloacele pentru a se „reabilita“. În acest caz învățătorul și preotul, esențialii membri ai judecătoriei comunale, — să știe priceperea primarilor în materie de legi — vor fi obiectiv de ieftină violență și agresivitate din partea celor „condamnați“.

Dar, principalul în procedura judecătoriilor comunale, este că ședințele se țin Duminica și în timp de sărbătoare.

În ce loc trebue să fie preotul și învățătorul în aceste zile?

În biserică!

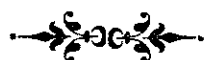
Deci în afară de inconveniente, de a fi judecător unei mase, lipsită de cel mai elementar criteriu de judecată asupra dreptului public și privat, ei sunt sustrași sub sancțiunea unei amenzi de 1000 lei dela cele mai elementare a lor obligațiuni.

Unde mai pui îndatoririle preotului și învățătorului, de a fi prezent în zilele de Duminică și Sărbători, la „Oastea Domnului, premilitară, Străjerie, societatea Sf. Gheorghe“, etc.

Dacă într'adevăr se vrea culturalizarea păturei țărănești, apoi preotul și învățătorul să fie lăsat la fireasca lor chemare iar judecătoria comună să se compună din firești lor membrii, adecă: notar și primar.

Astfel numai, se va putea ajunge la lozinca: cultură pentru sate.

Pr. Tr. Constantin.

Regula de aur.

Regula de aur este un principiu moral, care s'a dezvoltat dintr'o maximă a dreptului universal și care este în strânsă legătură cu principiul fundamental al moralei creștine — „iubiți-vă aproapeii“.

Atunci, când omenirea prin dezvoltarea ei a fondat cele mai mici organizațiuni sociale — triburile, acest principiu moral, care pe atunci era numai de drept, apare din instinctul individului, cauzat de frică și de egoism. Individul spre a para orice atac sau distrugere din partea semenului său, concepe în cugetarea sa acest principiu, în forma lui negativă — „ce ție nu-ți place, altuia nu face“ — care are la bază instinctul său de conversare, — eu îți respect dreptul tău, ca și tu să-mi respecti dreptul meu. Până la acest principiu instinctual libertatea omului era nemărginită, de acum își primește hotarele ei. Prin viața individului în societate, voința lui este supusă voinții colective și în strânsă legătură cu voința semenului său social. Nașterea acestui principiu aduce cu sine îngrădirea libertății individuale.

Din maximă de drept, regula de aur — termen împrumutat din Teologia occidentală, — devine o normă morală, pe care o vom întâlni în toate religiunile și sistemele morale ale filozofilor antici.

Numirea de „regula de aur“ — die goldene Regel — s'a născut din simplitatea și valoarea absolută a acestui principiu moral, comun tuturor religiunilor.

Ca principiu moral, prin regula de aur se înțelege maxima morală, care poate fi formulată pozitiv sau negativ, și care în ultimul ei stadiu de dezvoltare se reduce la principiul fundamental moral pe care Iisus Hristos clădește toată morala Legii cele noi: „Să iubești pe aproapele tău, ca însuși pe tine“ (Mc 12₃₁, Mt 22₃₉, Lev. 19₁₈, s. a.)

Regula de aur apare ca principiu moral în cele mai vechi religiuni. Așa o întâlnim în sec. VII—VI a. c. în Confucianismul chinez, în vechiul Brahmanism indian, în Dualismul persan și în religia greco-romană, luând naștere și dezvoltându-se independent în fiecare din aceste religiuni (L. S. Filippidis: „Religionswissenschaftliche Forschungsberichte über die „goldene Regel“, Atena 1933 — recenzată de T. M. Popescu în rev. „Biserica ortodoxă română“, No. 7—8, a. 1938, pg. 423), din acel principiu instinctual de drept comun.

La păgâni regula de aur se găsește mai mult în forma ei negativă, așa cum o găsim în cartea necanonică a V. T. — Tobie 4₁₅ — „Ceeace urăști tu însuți, aceea nimănui să nu faci“. Motivul apariției regulei de aur în forma aceasta este și el de natură negativă, dacă luăm în considerare instinctul de conservare, sau scopul creațiunii noastre. Regula de aur n'a apărut din conservarea vieții — din dragostea pentru viață, ci din răz bunare față de instinctul de conservare al semenului nostru. Din răz bunarea pe care o întâlnim și la Iudei exprimată prin legea talionului, — ochiu pentru ochiu și dinte pentru dinte.

Altă dată, regula de aur se naște și din instinctul moral opus răz bunării, așa cum o întâlnim la filozoful Seneca, din tratamentul crud la care Nero supunea pe cei bănuși de creș tinism. Atunci Seneca, din datorie morală, devine apărătorul acestor sclavi osândiți (L. S. Filippidis: op. cit. rec. T. M. Popescu în revista citată pag. 424).

Născută din egoism, regula de aur nu se poate egala cu iubirea, neavând la baza ei un simț moral așa de sublim ca această virtute.

„Ea este o atitudine personală, dictată de un scop și de gândul la consecințele de viitor ale faptelor tale privitoare la alții. Așa în învățătura lui Iisus primește regula de aur în totul caracterul unei regule a iubirii, care, privită în sine și pentru sine, nu-i aparține. Așa învățătura despre iubire a Mântuitorului îi dă ei lumina iubirii“. (L. S. Filippidis: idem), transformându-o din forma negativă în una pozitivă. Prin această transformare regula de aur crește în importanța ei, mai întâi prin caracterul moral înalt ce-l primește și apoi prin formularea ei pozitivă, căci legea pozitivă este superioară celei negative, în formă negativă preceptul moral fundamental al creș tinismului nu există, — iubirea pe cale negativă nu se poate face.

Trecerea regulei de aur din precept moral, izvorât din răz bunare și exprimat negativ, spre iubire, spre forma ei pozitivă din creș tinism, unde se unește cu iubirea sub raportul moral al ei, o face morala V. T., așa precum T. N., se bazează pe T. V.

Încă la începutul istoriei poporului Iudeu, Dumnezeu, prin gura lui Moisi, poruncește poporului său scos din Egipt: „Să nu fi răz bunător....., ci iubește pe aproapele tău ca pe tine însuți...“ (Lev. 19₁₈). Această iubire față de aproapele, contopindu-se cu regula de aur, rezultă din dragostea lui Dumnezeu față de ome-

nire, este o parte a dragostei divine care se cere omului. „Să iubiți și voi pe pribeag — le spune Moisi, — căci și voi ați fost pribegi în pământul Egiptului“ (Deut. 10₁₉) și Dumnezeu în dragostea lui cea mare va iubit și va redat libertatea alegându-vă ca popor ales al Lui.

În această poruncă de iubire a aproapelui zace toată ființa moralei V. T. Toate preceptele moralei mozaice decurg din regula de aur, precum Mântuitorul va reduce toate poruncile morale la acest precept: „Deci toate câte voiți să vă faceți vouă oamenii, faceți și voi lor asemenea, căci aceasta este legea și profeția“ (Mt 7₁₂). Toată morala T. V. se reduce la acest precept, care se cuprinde și în Lege și în Proteji.

Pe acelaș drum, în acelaș gând cu Mântuitorul va merge și sf. ap. Pavel, reducând toată legea morală la regula de aur — „căci legea se cuprinde într'un singur cuvânt, în aceasta: iubește pe aproapele tău ca pe tine însuți“ (Gal. 5₁₄). Celce împlinește această poruncă a împlinit legea, deoarece „iubirea nu face rău aproapelui; drept aceea, iubirea este împlinirea legii“ (Rom. 13₁₀),

Iudeii însă au redus toată legea morală și la partea negativă a regulei de aur. Iată ce mărturisește în acest sens rabinul Hillel contemporan cu Mântuitorul. „Quod tibi — zice Hillel — ipsi odiosum est, proximo ne facias; nam haec est tota lex“ — ceea ce ție însuți îți este odios să nu faci proximalui, adică aproapelui; căci aceasta este toată legea (Bliesping: Com. Evang. după Mateiu, pg. 178).

Regula de aur însă, abia prin creș tinism își ajunge pe deplin importanța ei, precum tot în creș tinism primește ea deplina formulare pozitivă, prin luminarea ei de către virtutea dragostei creș tine.

Împreună cu iubirea aproapelui, regula de aur stă la baza moralei întemeiată de Iisus Hristos prin legea supremă ca expresie a voinții divine, ca expresie al celui mai înalt ideal moral. Cum regula de aur se identifică cu iubirea aproapelui, desigur că în N. T. o vom găsi numai în forma ei pozitivă, așa cum ne apare în evangelia lui Mateiu și Luca.

„Deci câte voiți să vă faceți vouă oamenii, faceți și voi lor asemenea...“ (Mt 7₁₂, Lc 6₃₁) este îndemnul Mântuitorului, care rezultă din iubirea pentru aproapele nostru. Ca această iubire pentru aproapele să fie folositoare, noi trebuie să facem aproapelui nostru numai ceea ce dorim ca să ne facă și el nouă.

Dela iubirea aproapelui, care la Iudei era

luată mai mult în sensul ei simțual, în morala T. N., iubirea aproapei se ridică cu un grad mai sus. Mântuitorul a conceput-o într'un mod cu mult mai sublin când a spus: „Eu însă vă zic vouă, iubiți pe vrăjmașii voștri și rugați-vă pentru cei cari vă persecută pe voi“ (Mt 5₄₄). Dela iubirea aproapei concepută în sens național de Farisei, Mântuitorul ne duce la o virtute universală, care să cuprindă sufletul întregii omeniri. Dintr'o iubire mai mult simțuală, prin iubirea vrăjmașilor, devine o iubire mai mult morală, al cărei scop este a fi asemenea cu Dumnezeu — „ca să deveniți fiii Părintelui vostru celui din ceruri“ (Mt 5₄₅).

Iubirea aceasta rezultă din grația divină din dragostea lui Dumnezeu pentru omenire. Să iubim pe aproapele pentru că poartă chipul lui Dumnezeu în el, căci cel ce iubește pe aproapele său, iubește pe Dumnezeu, care l-a creat pe acesta. Să iubim pe aproapele căci Dumnezeu ne poruncește, El urăște răul și ne obligă ca să facem și noi la fel (Rom. 12₉).

Regula de aur, fie că este o sintetizare a tuturor datoriilor pe care le avem față de aproapele (cf. Mt 7₁₂), fie că este o motivare a poruncii divine de a ne ruga pentru vrăjmașii noștri (cf. Le 6₃₁), este o lege morală superioară a fiecărui creștin. Ea este mai mult decât toate olocaustele și jertfele T. V., mai mare decât această poruncă nu este alta Me 12₃₁₋₃₃).

Această poruncă este obligatorie pentru toți membrii Bisericii creștine. Prin cuvintele Mântuitorului — „aceasta este legea“ (Mt 7₁₂), se înțelege că omul ori când poate să-și însușească această lege — o ignoratio legis este reprobata dela sine, dar creștinul care este botezat și crede în Iisus Hristos are chiar obligația, pe lângă însușirea acestei legi și a-și conduce viața lui în conformitate cu ea — a lucra moral.

Regula de aur deci, nu este ceva specific creștinismului. Ea a trecut prin trei stadii până să ajungă prin creștinism o lege morală superioară, la cel mai înalt grad ideal moral față de toate legile morale ale celorlalte religii în mijlocul cărora s'a născut.

Prin creștinism regula de aur ajunge sublima desăvârșire morală, ca expresie a voinții divine. Ea devine principiul moral fundamental al creștinismului, întemeind o nouă morală mai curată și mai sublimă, dând naștere acelui tip moral, care să tindă spre ultimul scop moral, fericirea veșnică în Dumnezeu.

M. C.

Propaganda antireligioasă în U.R.S.S.

(Continuare)

Aceste partide își aveau rațiunea de a fi în felul atitudinii față de revoluția comunistă. Tihoniții spre exemplu s'au declarat chiar dela început adversarii implacabili ai ideilor comuniste.

Ceilalți au fost mai mult sau mai puțin intransigenți.

Unii au mers cu concilianțele până în a provoca sciziunea în sânul Bisericii ortodoxe, luând înfățișarea unor religii deosebite, potrivit noilor erezii.

Astfel sunt „Jiviștii“.

Ei trecută chiar la modificarea dogmelor. La punctul 1 din Crez spun:

„Dumnezeu a făcut lumea și cu concursul naturii“.

Apoi: „Iisus Hristos a fost numai om“. Preoții sunt considerați ca simpli predicatori și această funcție o poate îndeplini orice membru.

Episcopii și preoții pot fi căsătoriți întâia și a doua oară.

Neagă posturile, sfintele moaște, slujba și sărbătorile creștine, recunoscând numai 5 zile comuniste¹⁾.

„Jivismul“ prin felul lui mai apropiate dorințelor comuniste și-a căpătat prioritate față de celelalte religii.

Biserica ortodoxă sesizată de ereticismul jivist caută să-l combată.

Se naște astfel pe lângă conflictul dintre creștinism și comunism, altul între ortodoxism și jivism.

Acum despre Biserica vie sau „Jivismul“. Ce este această Biserică?

În timpul revoluției, Biserica a fost divizată în fel de fel de partide, numite după conducătorii lor, ca: „Tihoniții“, în frunte cu mitropolitul Tihon, „Serghienții“ cu mitropolitul Serghie.

Din antagonismul acesta câștigă „Liga ateilor“ organizată în asociație de liberi cugețatori cari duc o propagandă intensă contra creștinismului.

Căci comuniștii dacă nu au interzis formal religia, apoi n'au interzis nici combaterea ei.

La congresul din 1919, art. 4 din constituția sovietică a fost clarificat în felul următor: „Libertatea cultului și a propagandei anti-religioase, sunt recunoscute tuturor cetățenilor“.

1) „Rusia Sovietică“ de I. N. Mailat. Chișinău 1934.

Potrivit acestei legi s'a organizat „Uniunea ateilor militanți“ în celule prin uzine, fabrici, kolhozuri, în administrații și școli, legând astfel munca practică cu propaganda antireligioasă.

Aceeași propagandă prin teatru și cinematograf. Un număr foarte mare de publicații tipărite în mai multe limbi.

Așa este ziarul „Bejbojnic“ — fără Dumnezeu — și „Antireligiosnik“ — antireligiosul.

S'a instituit „Organizația copiilor ateilor“ care obligă pe fiecare membru a ține legătura de idei cu un copil din altă țară.

E prea edificatoare convorbirea unui vizitator în Rusia, ca să mă pot reține de a nu o reda.

La întrebarea lui:

„— Cine a făcut pământul?

Un tânăr răspunde:

— Nimeni.

— Cum nimeni?

— Da. S'a făcut singur.

M'a enervat siguranța acestui copil și i-am spus pe un ton ridicat:

— Cum, Dumnezeu nu are nici un amestec aici?!

El însă mi-a vorbit sever adăugând:

— Acționez de două luni în organizația copiilor fără Dumnezeu²⁾

Iată dar până unde au fost aduși bieții copii.

Sufletul li s'a strâmbat de atâta necredință, iar mintea, mărginită în limitele permise de principiile comuniste.

O mulțime de acești tânări Comsomoli cutreeră azi pământul întins al Rusiei, rătăcind fără nici un ideal moral în viață.

Dacă comunismul își are victimele lui în rândul tineretului, nu e mai puțin adevărat că sunt și tineri păstrători ai legii strămoșești cari nu și-au pierdut sensul existenței lor. Aceștia vor fi puntea de trecere care va lega trecutul cu viitorul Rusiei.

Ei sunt aceia cari înțeleg că salvarea Rusiei din prăpastia comunistă nu e posibilă decât prin Biserică.

Căci Biserica este tezaurul păstrător al etnicului rusesc.

Zadarnice sunt toate sforțările detractorilor religiei de a-i nega necesitatea.

Azi creștinismul în Rusia nouă e tot atât de frecvent ca în vechea Rusie.

Prigonirile acerbe nu numai că nu i-au atins cât de puțin demnitatea, dar chiar starea haotică în care au fost aduse sufletele de

utopiile materialiste, reclamă azi mai mult ca oricând necesitatea religiei.

O dovedește murmurul de protest tot mai acut, răbufnit din adâncurile conștiinței poporului rusesc călcată de papucul unei ideologii falimentare. O dovedesc puținele biserici deschise azi în Rusia cari sunt neîncăpătoare. O dovedește viitorul.

GEORGE ZMED.

Piatra de sminteală a Bisericii.

(Continuare)

5. Mântuitorul prezice căderea ap. Petru.

Dacă în acest loc nu reușesc, teologii papști se provoacă la alt text pentru susținerea tezei lor, voind, cu orice preț, să dovedească autoritatea supremă ce-ar fi moștenit-o papii dela ap. Petru. Iată acest text: „Iisus îi zice (lui Petru): Simone, Simone! Iată Satana a cerut să vă cearnă ca grâul iar Eu m'am rugat pentru tine, ca să nu se împușineze credința ta și tu oarecând întorcându-te, întărește pe frații tăi“ (Luca 22, 31—32).

Domnul adresează aceste cuvinte ap. Petru *Joi*, în ziua în care fusese prins. Satana a cerut să-i cearnă pe toți, să le pună credința la grea încercare, însă n'a obținut învoirea cererii. Apostolii nu vor pierde credința în fața ispitelor, numai Petru singur va cădea și va tăgădui pe Învățătorul său de 3 ori. ●

Pentruce, dacă a cerut să-i cearnă pe toți, nu zice: „M'am rugat pentru voi“, — ci zice numai lui Petru: „M'am rugat pentru tine“?? Tocmai pentru că a știut, că Petru se va lepăda mai mult decât ceilalți apostoli și astfel căderea lui fiind mai grea, el are nevoie de un ajutor deosebit. „M'am rugat pentru tine să nu piară credința ta“ — „pentru că să nu piară cu totul“ — după cum zice sf. Ioan Gură de Aur. M'am rugat ca să te poți căi de ceea ce ai făcut, ca întorcându-te la ceilalți apostoli, pe cari i-ai scandalizat, ia-i smintit prin căderea ta, să-i întărești și să te silești a șterge prin râvna și credința ta greșala săvârșită.

„Iatăr' rea“ ce el avea să aducă celorlalți apostoli, nu era prin cuvânt, poruncă ori sfat, pornite dela el ca dela un superior, ci prin *față*, adică prin pățania lui, — observă foarte nimerit eruditul arhiereu Irineu Mihălcescu, locotenent de episcop al Râmnicului-Noul Severin. Dovadă despre aceasta este și termenul „*frați*“, adică „*egali*“, cu care Mântuitorul numește pe ceilalți sfinți apostoli.

2) Op. cit. pag. 56.

6. Petru înțelege prezicerea.

Ne mirăm cum de papii interpretează în favorul lor acest loc din sf. Scriptură, când însuși Petru a înțeles intențiunea Domnului, prin care făcea aluzie la căderea sa, deacea-I răspunde: „Doamne, cu Tine gata sunt și în temniță și la moarte a merge“. Iar Iisus i-a zis: „Zic ție, Petre, nu va cânta azi cocoșul, mai înainte până ce tu de trei ori te vei lepăda că nu mă cunoști pe Mine“ (Luca 22, 33—34). Toți Părinții bisericii au explicat acest loc așa, numai papii moderni și partizanii lor voesc să-l întortochieze. „Nimeni n'a văzut în cuvintele citate mai sus decât o dojană dată lui Petru, de a repara prin credința sa scandalul căderii sale și de a întări pe ceilalți apostoli, pe cari acea cădere nu putea decât a-i clăti“ — zice un mare teolog al veacului trecut, Wladimir Guettée (Papalitatea schismatică p. 34).

7. Mustrarea lui Petru.

Alt loc, la care recurg romano- și greco-catolicii pentru adevărarea susținerilor că numai Petru singur a primit puterea jurisdicțională asupra Bisericii, este următorul: „Iisus a zis lui Simon Petru: Simone a lui Iona mă iubești mai mult decât aceștia? Răspuns-a Lui: Da, Doamne. Tu știi că Te iubesc. Zis-a lui: Paște mieluseii Mei. Zis-a lui a doua oară: Simone a lui Iona, Mă iubești? Răspuns-a Lui: Da, Doamne. Tu știi că Te iubesc. Zis-a lui: Paște oile Mele. Zis-a lui: Simone a lui Iona, Mă iubești? Și s'a întristat Petru, că i-a zis a treia oară Mă iubești și a răspuns: Doamne, Tu știi toate, Tu știi că Te iubesc“ (Ioan c. 21, v. 15—17).

Pentru întâia oară după Învierea Sa din morți Domnul vorbește cu Petru. Acum nu-l mai numește *Petru*, ci-i zice — ca și în citatul de înainte — pe numele cel dintâiu: *Simon*, nume ce l-a avut înainte de a fi chemat la apostolie. Din momentul în care Petru s'a lepădat cu jurământ de Domnul în curtea arhierelui Caiafa, și-a pierdut dreptul de a se mai chema apostol. Pentru a primi iarăși această cinste, el trebuia să mărturisească din nou pe Domnul, de care s'a lepădat de trei ori.

Sf. Petru nu s'a ținut de cuvântul ce l-a spus, cu atâta convingere, înainte de moartea Domnului: „Doamne, cu Tine gata sunt și în temniță și la moarte să mă duc...“ Mântuitorul vrea acum să-l mustră pentru această nestatornicie și să-l așeze iarăși în cinstea din care a căzut. Îi zice de trei ori „iubește-Mă“ pentruca

de trei ori să mărturisească pe Acela de care de trei ori s'a lepădat. Sf. Petru a înțeles ocară aceasta, de aceea, când Iisus i-a zis a treia oară „Mă iubești?“, s'a întristat.

Dacă era vorba de un drept deosebit ce l-ar fi primit, sfântul apostol Petru nu s'ar fi întristat, ci dimpotrivă, s'ar fi bucurat. Papistașii răspund, că sfântul Petru s'a întristat pentrucă și-a dat seama de greutatea însărcinării ce i s'a încredințat de a paște „mieii“ și „oile“, adecă de a conduce preoții și credincioșii. Bine, bine, dar de ce nu s'a întristat Petru când i-a dat Domnul puterea cheilor, sau când l-a pus temelie Bisericii, dacă e adevărat cum susțin papistașii că numai lui i s'a încredințat această putere.

Toți sfinții părinți au înțeles acest pasaj în sensul celor dovedite mai sus. E destul să cităm pe fericitul *Augustin*, care într-o predică la ziua sf. apostoli Petru și Pavel zice: „Nu fi trist, apostole. Răspunde întâia, a doua, a treia oară. De trei ori să învingă în dragoste mărturisirea, pentrucă de trei ori a învins în frică *semeția*. Trebuie deslegat de trei ori ceea ce s'a legat de trei ori. *Deslegă prin dragoste ceea ce ai legat prin frică*“. Altădată iarăși comentând acest pasaj, tot același Fericit zice: „Pentru *întreita lepădare* se face *întreita mărturisire*, ca să nu slujească limba mai puțin dragostei decât friceii... să fie o dovadă de dragoste a paște turma Domnului, dacă a fost un semn de frică *lepădarea* de Păstor“.

Iar *Epifaniu de Salamina* zice: „Domnul chiamă din nou pe Petru după lepădarea sa, și pentru a șterge cele trei lepădări, îl chiamă de trei ori la mărturisire“.

8. „Oii“ și „mieii“ însemnează: credincioși.

În ceea ce privește cuvintele „oii“ și „mieii“, ele sunt întrebuintate în Cărțile sfinte fără osebite pentru a arăta același obiect. Astfel cetim la sf. evang. Mateiu cap. 10, v. 16: „Vă trimit ca pe niște *oii* în mijlocul lupilor“; la sf. evang. Luca 10, 3: „Vă trimit ca pe niște *mieii* în mijlocul lupilor“. Cuvântul „oii“ în sf. Scriptură însemnează: *credincioși*. Cetim în *Ezechiel*: „Oile mele au fost risipite pentrucă nu era păstor“ (c. 34, v. 5). Mântuitorul Hristos numește credincioșii „oii“ zicând: „Și alte *oii* am, cari nu sunt din staulul acesta“ (Ioan 10, 16). Iar sf. ap. Petru scrie: „Erați *ca niște oii* rătăcite, însă v'ați întors acum la Păstorul și Episcopul suflător voastre (la Hristos)“ (I. Petru 2, 25).

Chiar unii dintre teologii papiști înțeleg prin cuvintele „oii“ și „mieii“ același lucru, adecă pe

credincioși. Iată ce zice în privința aceasta teologul iezuit, romano-catolic, *Maldonat*: „Nu trebuie a discuta cu amănunțime ca să știm pentru ce Iisus Hristos s'a servit de cuvântul *miei* în loc de cuvântul *oi*. Acei ce ar voi să discute trebuie să observe cu multă băgare de seamă, că ar face prin aceasta pe oamenii învățați să râdă; căci este fapt lămurit, că aceia pe cari Iisus Hristos îi numește miei Săi, sunt tot aceia pe cari îi numește oile Sale“.

(Urmează)

C.

„Calendarul Românului“, Caransebeș 1938.

Există o tradiție a eparhiilor noastre ca în fiecare an să se facă cunoscute într'o măsură cât mai largă evenimentele anual ale vieții bisericești. Începând cu Șematismul și cu toate acele necesare bunului creștin ortodox, o mulțime de noutăți putem citi.

Calendarul bănățan din anul acesta, redactat de însuși consilierul cultural d. Nicolae Cornean, cu multă pricepere și atenție deosebită atât la partea calendaristică, cât și la cea literară, începe cu un articol comemorativ al Reginei noastre Maria, unde în imagini admirabile este redată figura măreață a mult regretatei Regine Maria. G. B. poetul Banatului, dedică o poezie Reginei dispărute: „Maica Țării“.

Urmează „Vizițiunile canonice“ ale diaconului Petru Toma, care înfățișează întreaga activitate a neobositului Episcop Vasile, care în dorința-i vie de a cunoaște toate parohiile din Banat se coboară în cele mai îndepărtate cătune, cercetându-i pe credincioși, mângându-i, și pe alocurea muștrându-i părintește pentru relele ce s'au încuibat în diferite sate bănățene. Întreaga activitate este însoțită și de clișee tot atât de sugestive, cari în imagini ne arată momentele cele mai înălțătoare ale Românilor noștri bănățeni.

Urmează poeziile lui G. B. „Chipul primului meu preot“ și „Spălare“. Consilierul ref. eparhial Aurel Moaca, descrie puterea binefăcătoare a „Credinții“, e un exemplu psihologic, talmăcit în mod plastic. Poezia „Deschidere“ de G. B. și articolul Prof. Constantin Rudneanu: „Tradiționalism și Creștinism la Români“, unde se arată rolul ce l-a jucat tradiția în viața neamului alături de creștinismul nostru cel vechi. „Nistorul Păcurarul“ e o poveste din Banat, așa cum știe să le povestească învățătorul în penzie Gh. Cătană din Valeadieni — o schiță inedită — „Cura de Soare“ de a lui Dămian Izverniceanu admirabil descrisă.

În „Pace și război“ de Pr. Traian Constantin e redată concepția creștină a vieții în antiteză cu războiul distrugător de pace. Un obicei bun la acest Calendar este presărarea diferitelor maxime ce se găsesc la locul cuvenit, apoi „Întâmplări mai de seamă din anul 1938 în țară și străinătate“, pe scurt în ordinea cronologică a lucrurilor așa cum s'au petrecut.

Calendarul așa cum s'a editat arată buna întocmire a lucrurilor și o studiere a faptelor așa după cum ne-o și spune redactorul la sfârșit. Scris astfel la înțelesul poporului, pentru el, și îmbogățirea lui, — e o contribuție la cunoașterea faptelor petrecute pe pământul Banatului.

Și prețul de 16 Lei a rămas același pentru cuprinsul de 141 pagini. Faptul acesta e încă îmbucurător!

„Ecol“

Cheron.

Ș T I R I

Vizita Majestății Sale Regelui nostru Carol II. și a Voevodului Mihai la Londra. Săptămâna aceasta a avut loc vizita M. S. Regelui nostru și a Moștenitorului de Tron în Londra. Cu săptămâni înainte parlamentul englez și presa engleză — care reprezintă cu adevărat opinia publică de acolo — au salutat cu bucurie această vizită Regală. Majestatea Sa și Voevodul au și fost primiți în chip deosebit de sărbătoresc, Țara noastră a trăit zile de orgoliu pe cari i le-a procurat Capul ei încoronat. Întreaga presă evidențiază caracterul important al acestei vizite și marile foloase ce vor decurge din ea pentru poporul român.

Cercuri pastorale. Făcând bilanțul unui cerc pastoral la sfârșit de an, sub orice raport se constată un vădit progres, după un an numai, de experiențe pastorale. În Foia Diecezană, s'au relatat din diferite părți ale Eparhiei, spicuri din activitatea de doi ani a cercurilor pastorale. Spre a exista alte comentarii, redăm cu date, activitatea unui cerc a cărui membrii au încercat a găsi rosturile unor astfel de cercuri, în zelul și conștiința lor.

Cercul pastoral „Teregova“ a ținut cu Preoții: Ilie Sirbu - Rusca președinte, Pantelimon Domil - Bucosnița, Ioan Coșariu - Ilova, Simion Șandru - Sadova, Valeriu Suru - Vălișoara, Dimitrie Stoichescu - Teregova, Dr. Traian Coșeriu - Teregova, Gh. Bihoiu - Slatina Mică și Marcu Bănescu - Armeniș, 9 întruniri pastorale — una în Caransebeș de constituire — și câte una în fiecare parohie.

În fiecare întrunire a ținut câte o ședință intimă, trecând în discuție toate problemele de actualitate referitoare la activitatea noastră pastorală, dintre care menționăm: Preotul în școală, în Straja Țării etc. Contribuția preotului la studiul sociologiei românești etc. etc. A ținut 8 predici și 8 conferințe, tratând subiecte care să răspundă diferitelor necesități spirituale ale credincioșilor în atmosfera vieții contemporane. A ținut două ședințe comemorative pentru Regina Maria și Octavian Goga cu impresionante predici.

După al doilea an de experiență, cercul este în progres, conturându-și în ultima întrunire un frumos program, pe care-l vom relata la timp.

Mulțumită publică. Subsemnatul și prin această cale țin să mulțumesc Onoratei Prefecturi Județene în frunte cu distinsul și neobositul om de inimă pentru tot ce e folositor și înălțător tineretului de azi, în ilustra persoana a Domnului Prefect de Severin Colonel Panaît Boitan, donând pe scama Casei Culturale a Corului Bisericesc din Silha (Jud. Severin) mai multe cărți de conținut străjeresc precum și un număr însemnat de reviste educatoare de suflet ca Luceafărul, Cele Trei Crișuri, câteva numere din Buletinul comisiunii Monumentelor Istorice, apoi Epopeea Neamului Românesc (Proză și Versuri), încurajând și prin acest gest nobil propaganda națională patriotică Culturală a tineretului de azi. Victor Popovici preot.

Note oficiale

Nr. 6900 B. ex 1938.

Sfântul Sinod cu adresa Nr. 2584 din 9 Noemvrie a. c. ne face cunoscut că rugat fiind de Ministerul Apărării Naționale să avizeze asupra situației militare a preoților cari îndeplinesc alte funcțiuni decât cele preoțești, în ședința sa dela 28 Octomvrie a luat următoarea hotărîre:

Se menține hotărîrea sfântului Sinod din 22 Martie 1935 privitoare la situația militară a preoților, însă complectată astfel:

1. Toți preoții în funcțiune preoțească, fie parohi sau ajutători, toți preoții și diaconii misionari și cei din străjerie, toți preoții și diaconii profesori de orice categorie și specialitate, toți preoții și diaconii din administrația bisericească se vor dispensa de serviciul militar activ și vor fi trecuți în cadrele preoților confesori de rezervă.

Preoții și diaconii profesori de altă specialitate decât religia, vor face dovada situației lor în cler și a legăturii canonice cu episcopul locului cu certificat anual dela episcopul respectiv în fața cercului de recrutare.

2. Preoții de alte confesiuni trecuți la ortodoxie și neluați în catalogul preoților ortodoksi, intră sub prevederile art. 44 din legea recrutării.

3. Ceilalți preoți cari au ieșit din funcția preoțească și au îmbrățișat alte îndeletniciri și nu sunt în legătură canonică cu episcopul locului, se vor înscrie în cadrele prevăzute de art. 44.

4. Preoții cari au fost admiși la hirotonie de sfântul Sinod, cu speciala îndatorire de a nu se transfera într'altă parte și cari se vor dovedi că au înșelat buna credință a Chiriarhului calcând condiția sub care au fost hirotoniți, să fie scoși din preoție și comunicați cercurilor de recrutare respective.

Ceeace se aduce la cunoștința celor interesați spre știre și conformare.

Caransebeș, din ședința consiliului eparhial ținută în 15 Noemvrie 1938.

Episcopul:

† VASILE

Nr. 6665 Sc. 1938.

De curând a apărut la Arad lucrarea preotului Dr. Petru Deheleanu, profesor la Academia teologică de acolo, intitulată „Dogma hartiologică a Bisericii ortodoxe orientale“.

Lucrarea e o sinteză a învățăturii profesate de Biserica noastră cu privire la harul divin. Deci o carte de folos celor cari doresc să cunoască și să aprofundeze o dogmă care multă vreme a făcut obiectul unor adânci frământări și zguduiri în Biserica creștină.

Costul cărții e de 150 Lei.

Caransebeș în 16 Noemvrie 1938.

Episcopul:

† VASILE

Nr. 4446 E. ex 1938.

Către Prea Onoratele Oficii protopresbiterale și Onoratelor Oficii parohiale din eparhia ort. rom. a Caransebeșului.

Biserica noastră din comuna Jitin, protopresbiteratul Oraviței, a fost ridicată la timpul său din material lemnos. Șindrila de pe acoperișul acestei biserici este astăzi putredă, iar bolta altarului s'a crăpat în urma unui trăsnet puternic.

Cum însă comuna e mică și credincioșii săraci, nu li este dată posibilitatea, ca exclusiv din mijloacele lor proprii să-și ridice un nou locaș de închinare.

Deaceea credem, că este cazul să venim acestei comune întru ajutor și în consecință dispunem că la sărbătoarea sf. Ierarh Nicolae din anul acesta să se poarte un tas în favorul acestei comune bisericești în toate bisericile noastre din eparhie.

Rezultatul tasului se va înainta Oficiilor protopresbiterale până în 15 Decemvrie a. c., iar acelea vor administra banii Cassieriei noastre diecezane până la 31 Decemvrie a. c.

Caransebeș, din ședința consiliului eparhial, ținută în 12 Noemvrie 1938.

Episcopul:

† VASILE